

istedetfor en collegial Bestyrelse, men jeg finder dette dog kun rigtigt, hvor Betingelserne derfor ere tilstede. Jeg anseer det for rigtigt, at en Minister handler alene, controlleret af en constitutionel Forsamling og under Offentlighedens Control, samt gjennem det, skjøndt han underordnede, dog temmelig selvstændig stillede Embedspersonale i Departementerne. Jeg foretrækker dette langt for den collegiale Styrelsesform, ligesom det naturligvis er den eneste mulige Ordning under en constitutionel Forsamling. Jeg anseer det ogsaa rigtigt ved private Forretninger, at en enkelt Mand handler. Men naar Staten paatager sig en Garanti for en Anstalt som den her omhandlede, hvormed der ikke paa nogen Maade kan føres nogen stadig Control udefra, og ved hvilken der ikke er nogen repræsenterende og samtykkende Myndighed ved Siden af Bestyrelsen, der gaaer det ikke an. Det kan gjerne være, at man mulig i Dieblisset har en Mand, som man troer fuldkomment fikket dertil. Men, selv om saa er, saa vil jeg sige: Denne Mand kan ved sin Charakters Reenhed og ved sin Forretningsdygtighed være aldeles fikket til at overtage Bestyrelsen, men dog er han ikke udelukket fra at gribe feil; der kan jo være en Gensidighed ved Manden i en eller anden Retning, som kunde forlede ham til Feilgreb. Vi have ikke Sikkerhed for, at vi bestandig have denne Mand, og et heller for, at han altid vil kunne undgaa Misgreb; desværre kan man fluffe sig meget i Valget af Personer og i Tilliden til deres Charakter og Dygtighed, som i andre Retninger. Man maa ikke lade sig bedaae af, at man i Dieblisset mener at have en udmærket Mand, som man troer, at man kan overlade den Stilling, hvormed der er Spørgsmaal. Dette er ikke tilstrækkeligt for en Anstalt, som Staten garanterer. Jeg kan altsaa ikke Andet end anbefale det Udvalg, som jeg antager vil blive nedsat, alvorlig at tage den Side af Lovforslaget, der angaaer Bestyrelsesformen, under Overveelse, og derved at sørge for, at Bestyrelsesformen bliver en saadan, at Bestyrelsen vel virker med al mulig Hurtighed, Lethed og Smødefommen ligeoverfor Publicum, men at den tillige — hvad der dog tilsidst ogsaa afgiver en meget

vigtig Garanti ligeoverfor Publicum — virker med den største Besindighed og med den største Forsigtighed. — Jeg vil tillade mig i Forbindelse hermed endnu at berøre et Punkt, og jeg gjør det saameget hellere, som jeg troer, at jeg ligeoverfor den nuværende høitærede Finantsminister kan tale frit, da han jo veed, at der ikke kan være Spørgsmaal om Mistanke overfor ham. Jeg spørger altsaa, om der ikke kan tænkes det Forhold, at en Finantsminister — mulig i en god Hensigt — i et vanskeligt Dieblis kunde ville benytte Anstalten, kunde ville gjøre Operationer ved Hjælp af den, kunde for at hjælpe sig og skaffe Udveie til et eller andet Foretagende søge fra Anstalten at faae et Laan, som ellers ikke godt kunde staffles, hvorved der dog, omendsskjøndt det var skeet i den bedste Hensigt, kunde fremkaldes meget væsentlige Ulemper. Men troer man, at man i saa Fald hos den af denne Minister ansatte Gendirecteur vilde have den samme Modstandskraft som hos en Direction, der var sammensat af forskjellige Elementer? Jeg siger: Just i saadanne Forhold bør man have en vis Tillid til mathematikkynndige Medlemmer, idet den menneskelige Samvittighedsfuldhed skærpes paa forskjellig Maade og da ogsaa ved den specielle Indsigt. Der er Noget hos den Mathematikkynndige, der paa lægger ham, tirrer ham, kunde jeg næsten sige, til at vise større Forsigtighed i enhver saadan Forsikringsanstalts Anliggender, end Andre maaffee vise, som mene, at disse Mathematikere undertiden vise en altsfor overdreven Forsigtighed. Man skal ikke dable denne, thi der kan ikke være for stor Forsigtighed ved Bestyrelsen af Midler, hvorfor Staten overtager Garantien; med Hensyn til dem er det godt at være forsigtig.

Der er adskillige andre Bemærkninger, som jeg kunde gjøre, men jeg har dog for mit Vedkommende nærmest kun villet henlede Opmærksomheden paa det nu omtalte Punkt, fordi jeg troede med Hensyn til det at have saamegen almindelig Forstand paa Sagen, at jeg kunde gjøre det. — Jeg skal dog endnu berøre § 20, der handler om, at den ifølge Lov af 5te Januar 1851 Embedsmændene paahvilende Forpligtelse til at fikke deres Enker Overlevel-